

Z dr. Marijo Klobčar se je pogovarjala dr. Mojca Ravnik.
Foto: Tanja Kovačič, Ljubljana, 9. 3. 2017.

Etnološki večer *Na poti v Kamnik* v Slovenskem etnografskem muzeju.
Foto: Tanja Kovačič, Ljubljana, 9. 3. 2017.

NA POTI V KAMNIK – PREPLETANJE ETNOLOŠKEGA IN FOLKLORISTIČNEGA RAZISKOVANJA

Etnološki večer, Slovenski etnografski muzej, 9. marec 2017

Na prvem Etnološkem večeru v letu 2017 se je z dr. Marijo Klobčar pogovarjala dr. Mojca Ravnik. Tokratnemu pogovoru je med drugim botroval tudi izid monografije *Na poti v Kamnik*, ki je leta 2016 izšla pri Založbi ZRC SAZU. Monografija *Na poti v Kamnik* prikazuje življenje in ljudsko ustvarjalnost širšega kamniškega območja od konca 18. stoletja do slovenske osamosvojitve, hkrati pa ponuja razmislek o prepletanju etnoloških in folklorističnih raziskovalnih poti (glej Pisk 2016).

Marija Klobčar, ki je bila tokratna gostja Etnološkega večera, je etnologinja in slovenistka ter raziskovalka na Glasbenonarodopisnem inštitutu ZRC SAZU v Ljubljani. Kot lahko preberemo v monografiji *Na poti v Kamnik*, »[p]ri svojem delu sledi vprašanju družbenih razmerij, prezrtim podobam izročila in preslišanim zgodbam.« Vsega tega se je lotila tudi v omenjenem delu, o katerem smo se pogovarjali na Etnološkem večeru. Dotaknila se je prepletanja mestnega in podeželskega, vplivanja mesta na podeželje in obratno, socialne razslojenosti, odnosa meščanov do podeželjanov, kmetov do delavcev itn. Ljudska kultura podeželja je oplajala narodno samobitnost meščanov. »Posredniki« med mestom in podeželjem so bili pogosto trgovci in obrtniki. Pogled na svet in odnos do njega pa Marija Klobčar odkriva tudi prek odnosa ljudi do petja. Ob monografiji je namreč izšla tudi zgoščenka *Hodili so jih poslušat: Pesemsko izročilo kamniškega območja*. Politične okoliščine so se spreminjale, a pesem je ostajala in

se prilagajala – od petja v fantovskih skupnostih, pevskega druženja deklet v skopo odmerjenem prostem času do novo nastalih skupnosti tovarniškega proletariata in ne nazadnje do razvijajočega se turizma in tudi s tem povezanih sprememb v okolju, do katerih je prihajalo ob stiku domačinov in prišlekov, turistov.

Ob vsem tem pa je bilo v pogovoru – enako kot v monografiji – čutiti posebno in pristno naklonjenost avtorice njej ljubemu Kamniku. Ker sem tudi sama etnologinja in prihajam iz mesta, v grobem precej podobnega Kamniku, mi je še kako znana tako obravnavana tematika kot tudi nekakšna privzgojena ali morda prirojena naklonjenost svojemu mestu. Pa še eno stično točko sem našla med svojim Črnomljem in Kamnikom Marije Klobčar. To je Josip Nikolaj Sadnikar, kamniški živinozdravnik in zbiratelj starin. Ta je zahajal v Črnomelj k narodno zavedni meščanki Zofiji Haring in tam posnel tudi eno najstarejših zasebnih fotografij na Slovenskem.

Pogovor je še dodatno popestrilo predstavljeno slikovno gradivo iz monografije, ob tem pa še številne slikovite zgodbe, na trenutke žalostne, ganljive in pretresljive, na trenutke pa šaljive in dobrohotne. Zanimivemu pogovoru so sledila vprašanja obiskovalcev in pogovor o drugih aktualnih temah.

Literatura

PISK, Marjeta: Marija Klobčar: *Na poti v Kamnik*. *Glasnik SED* 56 (1–2), 2016, 122–123.

* Anita Matkovič, univ. dipl. etnologinja in kulturna antropologinja, Kočevje 6, 8340 Črnomelj; anita.matkovic@siol.net.